

European Network Education and Training in Occupational Safety and Health

Předpoklady pro úspěšnou práci projektové sítě

Evropská projektová síť vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví ENETOSH nabízí první a doposud jedinou platformu pro systematickou výměnu zkušeností v otázkách vzdělávání vzhledem k bezpečnosti a zdraví.

Evropská komise podpořila výstavbu projektové sítě v rámci programu LEONARDO DA VINCI v době od října 2005 do září 2007. Na počátku projektu stálo 13 partnerů z 10 zemí. V současnosti v ENETOSHI spolupracuje 36 partnerů z 16 evropských zemí. Cílem projektovou síť koordinuje BGAG - Institut práce a zdraví Německého zákonného úrazového pojištění (Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung, DGUV).

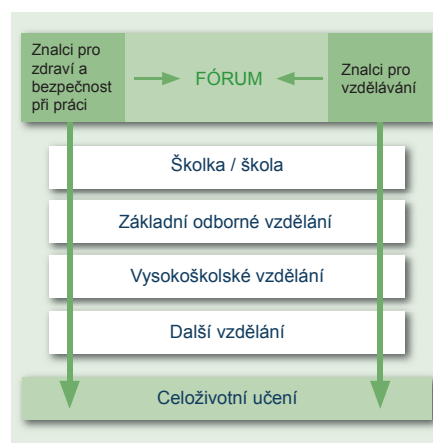
Vytyčení cílů ENETOSHE

ENETOSH přispívá ke společnému zabezpečení kvality vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví v Evropě a dává impulzy pro kvalitativně hodnotnou integraci bezpečnosti a ochrany zdraví ve vzdělávacím systému.

ENETOSH tímto způsobem realizuje důležitý cíl společné evropské strategie vzhledem ke zdraví a bezpečnosti na pracovišti 2007-2012. Ve smyslu své vůdčí myšlenky, podle které jsou bezpečnost a zdraví nedílnou složkou celoživotní výuky, pokrývá ENETOSH všechny oblasti výuky - od školek přes školy, první odborné vzdělání, vysoké školy až po další vzdělávání.

Projektová síť ENETOSHE se zaměřuje na následující cílové skupiny:

- docenty a instruktory úrazových pojišťoven v Evropě
- vzdělávací personál ve všeobecném a odborném vzdělání (vychovatelky ve školách, učitelé, instruktoři, profesori na vysokých školách, trenéři)
- multiplikátory a rozhodující politická místa (zástupci sdružení, ministerstva, sociální partneři, Komise EU).

Pro dosažení tohoto cíle bylo ze 26 zemí doposud shromážděno 332 příkladů dobré praxe pro vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Nadále byl vyvinut standard kvality pro instruktory a trenéry bezpečnosti a zdraví.

Úvodník

ENETOSH se osamostatnil. Dobrá příležitost pohledět nazpět a zhodnotit výsledky projektu EU. Následuje popis projektové sítě, zodpovězení otázek na předpoklady pro dobrou práci projektové sítě a výhled do budoucnosti ENETOSHE.

Ulrike Bollmann

Obsah

- 1 | Úvodník
| Předpoklady pro úspěšnou práci projektové sítě
- 2 | Faktory úspěchu - překážky
| Příklady dobré praxe
| ENETOSH - standard
- 3 | Evaluace projektové sítě
| ENETOSH-milníky
- 4 | Trénink & inovace
| ENETOSH - budoucnost
| ENETOSH - partneři

Impresum

BGAG – Institut Arbeit und Gesundheit der Deutschen Gesetzlichen Unfallversicherung (DGUV) / (Institut práce a zdraví Německého zákonného úrazového pojištění)
Königsbrücker Landstrasse 2
01109 Dresden

Redakce: Dr. Ulrike Bollmann
E-mail: enetosh@dguv.de
Internet: www.enetosh.net

ENETOSH je otevřená projektová síť – využijte naše Who is Who a staňte se členem ENETOSHE!

Leonardo da Vinci

FAKTORY ÚSPĚCHU PRO ZDÁRNOU PRÁCI PROJEKTOVÉ SÍTĚ

- dobrá vzájemná komunikace mezi partnery projektové sítě
- vzájemné porozumění & důvěra
- výměna nápadů & zkušeností
- minimum hierarchie & byrokracie
- dobrá rovnováha mezi dávat & brát
- transparence
- společný úkol
- společně určení cílů a opatření
- kulturní změna projektové sítě
- pravidelná osobní setkání
- přírůstek partnerů
- dlouhodobě plánovaný vývoj vedoucí myšlenky projektové sítě
- proces doprovázející konsekventní evaluace
- politický rámec (např. společná evropská strategie, EQR)

SĚKMINGOS TINKLO VEIKLOS KLIŪTYS

- jazykové bariéry
- těžiště komunikace se nachází mezi koordinátorem projektové sítě a jednotlivými partnery
- častá výměna osob
- rozdílné nebo rozdílně vyvinuté systémy vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví v Evropě
- nedostatečná interakce mezi systémy vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a všeobecným vzdělávacím systémem
- na národní úrovni
- nedostatečná podpora práce projektové sítě od národních institucí

ENETOSH - standard

Standard ENETOSHE usiluje o společné zlepšení kvality práce instruktorů a trenérů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví v Evropě. Zvláštností tohoto standardu je, že je stejně kompetentní v oblasti tréninku "the trainer" jako i v oblasti bezpečnosti a zdraví.

Standard ENETOSHE podporuje hledání a rozvoj personálu. Nadále může posloužit jako základ pro tvorbu tréninků. Na národní úrovni může být standard ENETOSHE použit pro certifikace personálu.

Standard ENETOSHE pokrývá čtyři kompetenční oblasti:

1. vzdělávání
2. bezpečnost a zdraví při práci
3. podnikový management zdraví
4. management ochrany práce.

Příklady dobré praxe

Hledání, výběr a příprava příkladů dobré praxe vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví probíhá v rámci ENETOSHE pod zárukou kvality.

V rámci projektu EU byl vyvinut management kvality, který obsahuje např. následující prvky: přehled kritérií pro výběr příkladů dobré praxe, dotazník, kódovací systém, redakční radu se statutem a sbírkou pravidel při užívání platformy ENETOSH. Nasazení těchto prvků probíhá podle přesně definovaného postupového plánu.

Všechny vybrané příklady dobré praxe se zveřejňují v databance na platformě

Standard ENETOSHE popisuje nároky kladené na instruktora/trenéra v oblasti bezpečnosti a ochrany práce. Pro vývoj standardu ENETOSHE byly popsány konkrétní pracovní situace a chování v těchto situacích. Tato znázornění byla systematizována podle Evropského kvalifikačního rámce (EQR). Na základě toho je možné vzájemně porovnávání v celém evropském kontextu.

Kompetenční standard ENETOSH uznalo 14 institucí z 10 evropských zemí. K dispozici je v 11 jazycích a společně s odpovídajícím kontrolním přehledem k nalezení na platformě ENETOSH: www.enetosh.net.

Ve spolupráci s Technickou univerzitou v Drážďanech bude tento standard i nadále nepřetržitě vyvíjen.

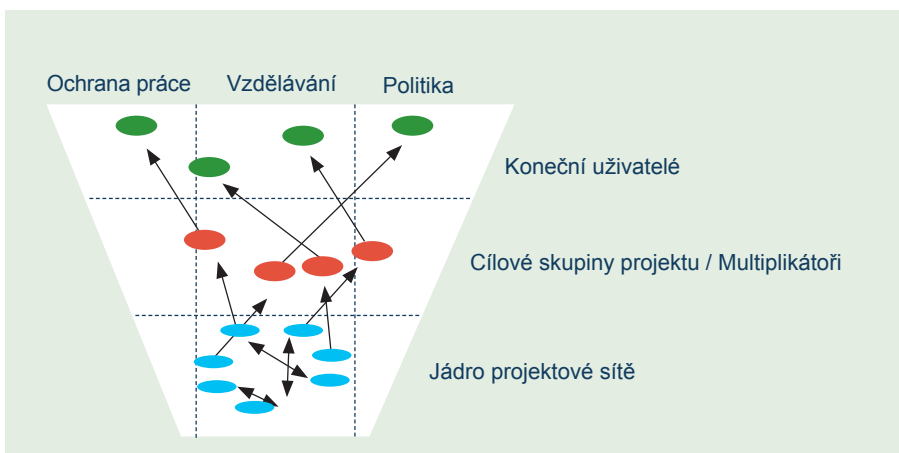

3. Projektové setkání v Praze: společné vypracování Standardu ENETOSHE

ENETOSH (toolbox). Příklady je možno hledat buď pomocí určitých výběrových kritérií nebo podle hesel. Nejdříve se objeví krátká informace v angličtině a odkaz na stránku projektu nebo instituce v daném jazyce. Určité příklady dobré praxe jsou znázorněny velmi podrobně (good practice) nebo shrnuty do tematických přehledů (news).

Příklady dobré praxe slouží např. vzniku nových myšlenek pro metodické inovace vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví v Evropě, jejichž cílem je podpoření integrace bezpečnosti a ochrany zdraví v národních vzdělávacích systémech.

Evaluace projektové sítě

Evaluace projektu ENETOSH doprovázela celý proces a byla vedena univerzitou Leuphana v Lüneburgu, Institutem pro evaluaci a rozvoj kvality. Hodnocena byla spolupráce v projektu (interní evaluace) stejně jako vjem projektu a jeho výsledků zvenčí (externí evaluace).

Externí evaluace se zakládala na modelu, který rozlišoval mezi třemi rozdílnými cílovými skupinami: partnery jádra sítě, multiplikátory a konečnými uživateli ze tří různých oblastí (ochrana práce, vzdělání, politika).

Důraz byl kladen na využití standardizovaných dotazníků a vedení polostrukturovaných rozhovorů. Nadále byly statisticky vyhodnoceny přístupy na platformu ENETOSHE (logfile-statistiky).

Na pětimístné stupnici od 1 = velmi nespokojivé až po 5 = velmi uspokojivé narůstá průměrná spokojenost partnerů projektu v průběhu projektu od 3,5 přes 4,2 k 4,6. Vzhledem k dotazům na nejlepší výkony projektu vykrytalizovala čtyři témata: příklady dobré praxe, internetová platforma, standardy a etablování se sítě projektu.

Ze všech 83 multiplikátorů a konečných uživatelů, kteří se na jaře 2007 podíleli na externí evaluaci, se poté na podzim 2007 zúčastnilo 15 uživatelů opakované ankety, což odpovídá zpětnému podílu zhruba 27 %. V opakovaných anketách již 54 % dotazovaných upozornilo jiné osoby na tento projekt (celkem cca 250 osob). 78 % multiplikátorů a konečných uživatelů se domnívá, že by projekt měl existovat i nadále, popř. by při dalším pokračování měli sami zájem o spolupráci (75%). Multiplikátoři ohodnocují pro-

jekt zásadně a obsahově jako správný. Kritika multiplikátorů se jednohlasně pohybuje tím směrem, že zde chybí vstup do praxe a konečně i uznání standardu. Pro šíření výsledků je pak zapotřebí především dialogu.

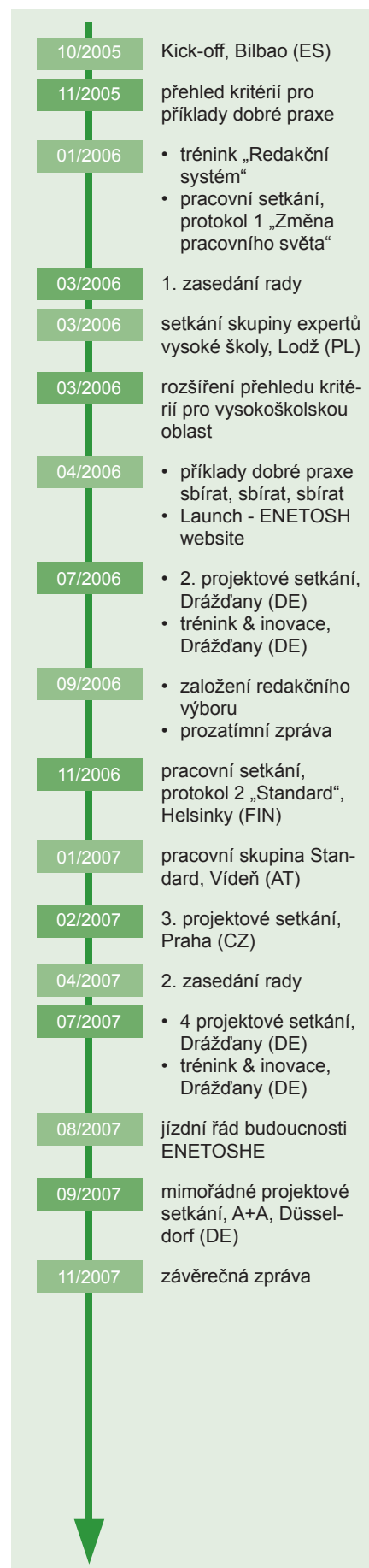
Při sledování počtu návštěvníků platformy ENETOSHE je možno v průběhu projektu pozorovat jednoznačně rostoucí trend. Současně se vzrůstem počtu uživatelů klesá ale počet navštívených stránek a návštěvní doba jednotlivých stránek. Pokud v roce 2007 platformu ENETOSHE navštívilo celkem 12.300 osob, v prvních šesti měsících po zkončení projektu počet nejruznějších uživatelů vzrostl již na 24.986.

2005: Oficiální podepsání smlouvy u Národní agentury vzdělávání pro Evropu

(zleva doprava: Klaus Fahle, Ulrike Bollmann a Walter Eichendorf)

ENETOSH-milníky

Mezinárodní fórum: trénink & inovace

V roce 2001 bylo fórum trénink & inovace původně místem setkání trenérů odborových organizací v Německu. Pod vedením ENETOSHE se z fóra trénink & inovace vyvinulo mezinárodní fórum pro výměnu vědomostí a zkušeností vzhledem k otázkám vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Od roku 2004 se tato akce pořádá ve spolupráci s Evropskou agenturou pro bezpečnost a ochranu práce na pracovišti.

Ačkoliv těžištěm fóra trénink & inovace byly nejprve didakticko-metodické inovace k podpoře transferu vědomostí z oblasti ochrany práce, bylo pak s ENETOSHEM celkově usilováno o podporu akce při integraci bezpečnosti a zdraví ve vzdělávání.

Fórum trénink & inovace se zaměřuje na všechny, kteří se zabývají otázkami bezpečnosti a zdraví v oblasti vzdělávání, na vychovatele ve školkách a družinách, na učitele, profesory a rozhodující politická místa, která se chtějí podílet na integraci bezpečnosti a zdraví ve vzdělávacích opatřeních a zařízeních.

Doposud přetrvaly následující zásadní principy akce:

- účastníci jsou aktéry nebo se během akce stanou angažovanými aktéry, kteří objevují své vlastní zdroje
- akce se cílevědomě inscenuje, tzn. každé fórum trénink & inovace se zakládá na vlastní dramaturgii a metaforice
- při pořádání akce se používají neobvyklé metody
- vybírají se stále nová témata, vznikají nové obsahové & metodické podněty
- účastníci vytvářejí nové vzájemné, zajímavé pracovní kontakty
- program vyvíjí organizační tým, řídicí skupina; od roku 2006 se členy projektové sítě ENETOSH
- proces a výsledky akce se vyhodnocují již během akce samotné
- výsledky jsou dokumentovány v internetu: <http://www.dguv.de/bgag/de/veranstaltungen/tundi/index.jsp> a www.enetosh.net. O fóru trénink & inovace 2007 bude vydána samostatná zpráva.

Každé fórum trénink & inovace je jedním milníkem ve společném úsilí o zlepšení kvality vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a v podpoře integrace bezpečnosti a zdraví ve vzdělávacích systémech v Evropě.

Budoucnost ENETOSHE

Jako nejdůležitější body budoucí agendy ENETOSHE je třeba vyjmenovat následující:

- další vývoj standardu ENETOSHE a jeho převod do praxe
- nasazení mentorů ENETOSHE na národní úrovni
- diskuze o systémech vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví v Evropě (např. během národních a mezinárodních workshopů)
- realizace ENETOSHE v kandidátských zemích.

Partneři sítě ENETOSH

Jádro sítě

BGAG – Institut práce a zdraví Německého zákonného úrazového pojištění (Institut Arbeit und Gesundheit der Deutschen Gesetzlichen Unfallversicherung (DGUV))

CIVOP – Tréninkové a informační centrum služeb pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, Česká republika

BAR U&F – Rada pro pracovní prostředí v sektorech výchovy a výzkumu, Dánsko

Univerzita Leuphana, Lüneburg, Německo

BG BAU - Odborová organizace pro stavebnictví, Německo (Berufsgenossenschaft der Bauwirtschaft)

BGW – Odborová organizace pro zdravotní službu a sociální péči, Německo (Berufsgenossenschaft für Gesundheitsdienst und Wohlfahrtspflege)

ISPESL - Národní institut pro bezpečnost práce a prevenci, Itálie

LDRMT – Litevský tréninkový institut pro hospodářství a práci

Safety Science Group u Technické univerzity Delft, Holandsko

AUVA – Všeobecný úrazový pojišťovací ústav, Rakousko (Allgemeine Unfallversicherungsanstalt)

NIOM – Nofer-Institut pro pracovní lékařství, Polsko

Finský institut pro zdraví při práci (FIOH), Finsko

ISGÜM – Centrum pro zdraví a bezpečnost při práci, Turecko

Během projektu s námi nadále aktivně spolupracovali následující instituce:

CIOP-PIB (PL), RGUVV (DE), BAuA (DE), DGB-vzdělávací závod (DE), LAS (DE), HSL (UK), MOSHA (MK), Pracovní inspektorát (AT), TÜV SÜD (DE), Univerzita Hannoverstudium dalšího vzdělávání, pracovní vědy (DE), VUBP (CZ), Univerzita Nottingham (UK), Prevent (BE), SUVA (CH), nadace ROMTENS (RO).

Novými členy od doby po zakončení projektu jsou:

AIAS (IT), AWO Sasko (DE), Univerzita Mnichov – Institut a poliklinika, lékařství pro práci, sociální věci a životní prostředí (DE), EFBH (EU) a národní projektová síť v Portugalsku s doposud třemi individuálními členy.